

Kommunstyrelsen

Svar på motion - Låt ålen och aspen åter vandra mellan Mälaren och Hjälmaran – skapa fria vandringsvägar i ån (KSKF/2021:210)

Förslag till beslut

Förslag till kommunfullmäktige

Motionen avslås.

Ärendebeskrivning

Marielle Lahti (MP) har den 22 juni 2021 lämnat in en motion – Låt ålen och aspen åter vandra mellan Mälaren och Hjälmaran – skapa fria vandringsvägar i ån. Den 23 juni 2021 beslutade kommunfullmäktige att remittera motionen till kommunstyrelsen för beredning. Kommunstyrelsen har i sin beredning av motionen inhämtat yttrande från stadsbyggnadsnämnden och Torshälla stads nämnd.

Motionären vill att fria vandringsvägar ska anläggas i Eskilstunaån och Torshällaån så att hotade fiskar som ål och asp åter kan vandra i ån så att deras ursprungliga lek och uppväxtområden tillgängliggörs. Det skulle också öka rekreativvärdet kring ån i och med att Eskilstunaborna skulle kunna se vandrande fisk på nära håll, inne i de centrala delarna av Eskilstuna och Torshälla.

Motionären lämnar följande yrkanden:

1. Att kommunen utreder vilka åtgärder som krävs för att skapa fria vandringsvägar för fisk och vattenlevande organismer genom Eskilstuna kommun.
2. Att kommunen tar fram en beskrivning av åtgärder som möjliggör fria vandringsvägar samt en tidplan för genomförande av dessa åtgärder

Stadsbyggnadsnämndens yttrande

Eskilstuna består av flera dammar, kraftverk och slussar.

Stadsbyggnadsnämnden/Stadsbyggnadsförvaltningen ansvarar för vissa av dessa, men inte alla. Inne i Torshälla ansvarar Torshälla stads nämnd, övrigt ansvar är privat aktörer samt Hjälmarans vattenförbund.

Förvaltningen ser positivt på initiativ för att förbättra den biologiska mångfalden. När det gäller att anlägga ytterligare vandringsvägar i ån behöver flera aktörer samarbeta. Förvaltningen konstaterar dock att det finns en antagen nationell tidsplan (NAP) för omprövning av miljövillkor för kraftverk och dammar. För Eskilstunaån med alla dess dammar och kraftverk ska ansökan om nya miljövillkor vara klar senast 2035. I denna process finns möjlighet att ansöka om bidrag från vattenkraftens miljöfond, för att anpassa anläggningarna till nya miljövillkor.

Om kommunen vill ansöka om att tidigarelägga prövningen behöver alla aktörer som ingår i prövningsgruppen samverka och ansöka om nya villkor samtidigt. Eventuellt går det att gå före enskilt men då är det uteslutet att söka medfinansiering från miljöfonden. Det är dock inte säkert att det går att gå före tidsplanen även om medel från miljöfonden inte söks. Det innebär att om kommunen vill ta hela kostnaden själv för kommunens anläggningar så kan det ändå vara svårt att genomföra åtgärder innan övriga anläggningar anpassas enligt nya miljövillkor.

Stadsbyggnadsförvaltningen föreslår att frågan om vandringsvägar hanteras i kommande process om nya miljövillkor inför år 2035, dels för att alla aktörer ska vara synkroniserade, dels då det finns möjlighet till medfinansiering av miljöåtgärder.

Torshälla stads nämnds yttrande

Torshälla stads nämnd instämmer med stadsbyggnadsförvaltningens förslag att frågan om vandringsvägar hanteras i kommande process om nya miljövillkor inför år 2035, dels för att alla aktörer ska vara synkroniserade, dels då det finns möjlighet till medfinansiering av miljöåtgärder.

Kommunledningskontorets yttrande

Den 25 juni 2020 beslutade regeringen om Havs- och vattenmyndighetens, Statens energimyndighets och Affärsverket svenska kraftnäts förslag till nationell plan för moderna miljövillkor som avses i 11 kap. 28 § miljöbalken. Enligt 11 kap. 28 § miljöbalken ska det finnas en nationell plan för omprövningar av sådana vattenverksamheter som har tillkommit för produktion av vattenkraftsel. Omprövningarna ska innebära att verksamheterna förses med moderna miljövillkor. Det betyder bland annat att tillstånden ska ha villkor som behövs för att kvaliteten på de vatten som verksamheterna påverkar ska kunna uppfylla EU-rättens krav.

Den 8 december 2020 beslutade Havs- och vattenmyndigheten, med stöd av 39 a § förordningen (1998:1388) om vattenverksamheter, om förteckning över prövningsgrupper. Eskilstunaån och Torshällaån tillhör båda prövningsgrupp 61_2 Hjälmaran, Eskilstunaån med biflöden uppströms inloppet i Mälaren samt Hjälmaran med tillrinningsområden, undantaget prövningsgruppen 61_3 (Svartån till Hjälmaran). Tidsplanen för omprövningen anges i förordningen (1998:1388) om vattenverksamheter. Prövningsgruppen som Eskilstunaån och Torshällaån tillhör (61_2 Hjälmaran) ska senast 2035 inkomma med ansökan om omprövning.

Syftet med omprövning i grupper avgränsade av avrinningsområden är att en samlad bedömning för samtliga anläggningar som är beroende av varandra ska kunna göras. Planen ska vara ett verktyg för samordning av de enskilda prövningarna för att

möjliggöra en nationell helhetssyn i prövningsunderlag och de enskilda prövningarna. Detta ska ske i en regional samverkan. Uppdraget för den regionala samverkan har delegerats till Länsstyrelserna.

Sammantaget är det kommunledningskontorets bedömning att anläggningarna som kommunen ansvarar för, som är anmälda och antagna till den nationella planen, bör omprövas enligt beslutad tidsplan. Att föregå tidsplanen för prövningen med enskilda anläggningar äventyrar den samlade bedömningen den nationella planen syftar till. I den händelse omprioriteringar och revidering av beslutad tidsplan sker är det fortsatt viktigt att den regionala samverkan inom prövningsgruppen kvarstår. Med bakgrund av det ovan angivna föreslår kommunledningskontoret att motionen avslås.

Konsekvenser för hållbar utveckling och en effektiv organisation

Anpassning av vattenkraften med moderna miljövillkor är en förutsättning för att uppfylla EU-rättens krav. För att de ska ske på ett systematiskt sätt där förutsättningar för miljövillkor för enskilda anläggningar bedöms utifrån hela vattenförekomsten eller avrinningsområdet bör de genomföras i regional samverkan och enligt beslutad tidsplan.

KOMMUNLEDNINGSKONTORET

Tommy Malm
Kommundirektör

Kristina Birath
Miljö- och samhällsbyggnadsdirektör

Beslutet skickas till:

Torshälla stads nämnd
Stadsbyggnadsnämnden

Motion till kommunfullmäktige

Låt ålen och aspen åter vandra mellan Mälaren och Hjälmarén – skapa fria vandringsvägar i ån

Ålen och aspen är två hotade fiskarter som idag inte kan vandra fritt mellan Hjälmarén och Mälaren vilket betyder ett hot mot den biologiska mångfalden. Vi vill att vandringsvägar ska anläggas i Eskilstunaån så att fiskar och andra vattenlevande arter som är beroende av att vandra för sin fortplantning ska komma tillbaka och öka den biologiska mångfalden i ån.

Eskilstunaån utgör länken mellan Hjälmarén och Mälaren. Här finns det vattendrag mellan sjöarna som vi människor obstruerat på olika sätt genom att bygga vattenkraftverk, dammar och slussar, som förändrar livsmiljön för fiskar genom att skapa blockeringar. Det har gjort att många fiskar och andra vattenlevande organismer som vandrar för att leka och fortplanta sig, inte längre kan vandra mellan sjöarna och nå sina lekområden längre upp i vattensystemet. Deras vandringsvägar är idag helt stängda vilket påverkar populationerna negativt.

Ålen och aspen är två rödlistade fiskar och är några av många fiskar som är beroende av fria vandringsvägar och strömmande vatten för sin reproduktion. Ålen är klassad som akut hotad. Ålen är en fantastisk fisk som kan leva och frodas i många år och simmar faktiskt varje år från Sveriges hela 700 mil till Sargassohavet utanför Västindien. Där samlas ålar från hela världen för att para sig, sedan simmar deras yngel tillbaka. De flesta sörmländska ålar som tagit sig tillbaka över Atlanten genom Östersjön och sedan Mälaren och som ska upp genom Eskilstunaån kan dock skadas svårt eller sluta sitt liv genom att strimlas sönder i kraftverken.¹

I Eskilstuna har ån varit stängd för vandring i över 100 år nu. Eftersom vi människor blockerat fiskens och vattenlevande organismers naturliga vandringsvägar här behöver vi bygga nya vandringsvägar. Det är helt avgörande för den biologiska mångfalden. En rik biologisk mångfald med en möjlighet för alla arter att överleva är en förutsättning för livet på jorden för att arter ska kunna stå emot yttre hot som förändring av den lokala miljön, bakterie- och virusangrepp, föroreningar mm. Biologisk mångfald är också avgörande för oss människor och ger oss mat, medicin och andra livsnödvändigheter.

MP Eskilstuna vill ge möjligheter för de fiskar som levde i ån för länge sedan att återvända – bland annat nors, gös och den rödlistade aspen och ålen. Fria vandringsvägar mellan våra sjöar är inte bara av lokalt utan också av nationellt intresse, eftersom ån rinner mellan två av landets största sjöar.

Enligt EU:s ramdirektiv för vatten ska också en god ekologisk och kemisk vattenstatus råda senast år 2021. Där är vi idag och kan med all tydlighet konstatera att målet inte är uppnått. Insatser görs men inte tillräckligt, varken på lokal eller på nationell nivå. Istället ser vi på lokal

¹ <https://www.havochvatten.se/arter-och-livsmiljoer/arter-och-naturtyper/al.html#h-Faktaomal>

nivå att Eskilstunaån fortfarande har problem med att uppnå miljö kvalitetsnormen god ekologisk status bland annat på grund av vandringshinder.

För att kunna återskapa fria vandringsvägar behöver de befintliga vandringshindren tas bort, eller åtgärdas med så kallade omlöp. Faunapassager liknande den som finns i Linköping² är ett sätt att minska påverkan på vattenfaunan och de ekosystem som vattendragen ingår i. En faunapassage i vatten är till exempel en trumma eller bro som gör att vatten från ett naturligt vattendrag kan passera en väg eller järnväg. Faunapassagen i Linköping är en 200 meter lång naturliknande bäck, ett så kallat omlöp som går förbi damm och kraftverk. Fiskar som är på väg uppströms och söker sig dit vattnet strömmar mest, vid kraftverket, hittar öppningen till omlöpet och kan sedan fritt och säkert vandra vidare till fler lekplatser. Ett galler under vattnet i kraftverkskanalen styr fiskarna på väg nedströms, in i omlöpet. Ett fantastiskt exempel på hur en faunapassage kan göra att arter som man inte sett på över 100 år återvänder, finns också vid den nyligt inrättade faunapassagen i Emån i Mönsterås kommun.³

MP Eskilstuna vill att fria vandringsvägar ska anläggas i Eskilstunaån och Torshällaån så att hotade fiskar som ål och asp men även gös och nors åter kan komma tillbaka och trivas i ån och så att deras ursprungliga lek – och uppväxtområden tillgängliggörs. Det skulle också öka rekreativ värdet kring ån i och med att Eskilstunaborna skulle kunna se vandrande fisk på nära håll, inne i de centrala delarna av Eskilstuna och Torshälla. Genom att skapa fria vandringsvägar för fisk får vi möjlighet att skapa ett naturligt akvarium genom där förskolebarn på utflykt, äldre på en promenad och alla andra invånare kan glädjas åt att titta på lekande fiskar. En annan förmån är att fågelbeståndet också ökar och vi kan få se fåglar som t ex strömstaren i Eskilstuna.

För att allt detta ska bli möjligt krävs att arbetet med fria vandringsvägar prioriteras, Miljöpartiet vill att Eskilstuna bli ett av de goda exempel som möjliggör för fiskar och vattenlevande djur att åter vandra fritt mellan Hjälmaran och Mälaren.

MP Eskilstuna föreslår därför att kommunfullmäktige beslutar att:

- Kommunen utreder vilka åtgärder som krävs för att skapa fria vandringsvägar för fisk och vattenlevande organismer genom Eskilstuna kommun
- Kommunen tar fram en beskrivning av åtgärder som möjliggör fria vandringsvägar samt en tidplan för genomförande av dessa åtgärder

² <https://www.linkoping.se/uppleva-och-gora/friluftsliv-och-parker/stangan-kinda-kanal2/valkommen-till-faunapassagen/>

³ <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/smaland/eman-har-fatt-tillbaka-fiskar-som-inte-simmat-dar-pa-over-100-ar>

Marielle Lahti (MP)

§ 256

Yttrande över motion - Låt ålen och aspen åter vandra mellan Mälaren och Hjälmaran – skapa fria vandringsvägar i ån - inlämnad av MP (KSKF/2021:210)

Beslut

Stadsbyggnadsnämnden godkänner yttrandet och översänder det till kommunstyrelsen.

Förslag till Kommunfullmäktige

Motionen avslås. Frågan kan åter aktualiseras vid kommande process gällande omprövning av miljövillkor i den nationella planen.

Reservation

Nina Hedenfeldt (MP) reserverar sig mot beslutet. (Bilaga A)

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsen har skickat en motion - Låt ålen och aspen åter vandra mellan Mälaren och Hjälmaran – skapa fria vandringsvägar i ån - inlämnad av MP på remiss till stadsbyggnadsnämnden. Motionären pekar på att ålen och aspen är två hotade fiskarter som idag inte kan vandra fritt mellan Hjälmaran och Mälaren vilket betyder ett hot mot den biologiska mångfalden.

Motionären vill att vandringsvägar ska anläggas i Eskilstunaån så att fiskar och andra arter som är beroende av att vandra för sin fortplantning ska komma tillbaka och öka den biologiska mångfalden i ån.

Stadsbyggnadsförvaltningens förslag till yttrande

Eskilstunaån består av flera dammar, kraftverk och slussar.

Stadsbyggnadsnämnden/Stadsbyggnadsförvaltningen ansvarar för vissa av dessa, men inte alla. Inne i Torshälla ansvarar Torshälla stads nämnd, övrigt ansvar är privat aktör samt Hjälmarans vattenförbund.

Förvaltningen ser positivt på initiativ för att förbättra den biologiska mångfalden. När det gäller att anlägga ytterligare vandringsvägar i ån behöver flera aktörer samarbeta. Förvaltningen konstaterar dock att det finns en antagen nationell tidsplan (NAP) för omprövning av miljövillkor för kraftverk och dammar. För Eskilstunaån med alla dess dammar och kraftverk ska ansökan om nya miljövillkor vara klar senast 2035. I denna process finns möjlighet att ansöka om bidrag från vattenkraftens miljöfond, för att anpassa anläggningarna till nya miljövillkor.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Om kommunen vill ansöka om att tidigarelägga prövningen behöver alla aktörer som ingår i prövningsgruppen samverka och ansöka om nya villkor samtidigt. Eventuellt går det att gå före enskilt men då är det uteslutet att söka medfinansiering från miljöfonden. Det är dock inte säkert att det går att gå före tidsplanen även om medel från miljöfonden inte söks. Det innebär att om kommunen vill ta hela kostnaden själv för kommunens anläggningar så kan det ändå vara svårt att genomföra åtgärder innan övriga anläggningar anpassas enligt nya miljövillkor.

Stadsbyggnadsförvaltningen föreslår att frågan om vandringsvägar hanteras i kommande process om nya miljövillkor inför år 2035, dels för att alla aktörer ska vara synkroniserade, dels då det finns möjlighet till medfinansiering av miljöåtgärder.

Finansiering

I dagsläget finns inte medel avsatta för att bygga vandringsvägar vid kommunens dammar och kraftverk. Genom att avvakta till kommande prövningsprocess öppnas möjligheter till medfinansiering av miljöåtgärder.

Konsekvenser för hållbar utveckling och en effektiv organisation

Skapandet av vandringsvägar bidrar till den biologiska mångfalden.

Yrkande

Sarita Hotti (S) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Nina Hedenfeldt (MP) yrkar bifall till miljöpartiets motion.

Propositionsordning

Ordförande finner att det finns följande förslag till beslut:

- Sarita Hottis (S) bifall till förvaltningens förslag till beslut.
- Nina Hedenfeldts (MP) yrkande om bifall till miljöpartiets motion.

Ordförande föreslår en propositionsordning som innebär att Sarita Hottis (S) yrkande om bifall till förvaltningens förslag till beslut och Nina Hedenfeldts (MP) yrkande om bifall till motionen ställs mot varandra. Stadsbyggnadsnämnden godkänner propositionsordningen.

Ordförande ställer proposition på de två förslagen och finner att stadsbyggnadsnämnden beslutar enligt Sarita Hottis (S) yrkande om att bifalla förvaltningens förslag till beslut.

Beslutet skickas till:

Kommunstyrelsen

Akten

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

Stadsbyggnadsnämnden

Yttrande på motion - Låt ålen och aspen åter vandra mellan Mälaren och Hjälmarens – skapa fria vandringsvägar i ån - inlämnad av MP

Förslag till beslut

Stadsbyggnadsnämnden godkänner yttrandet och översänder det till kommunstyrelsen.

Förslag till Kommunfullmäktige

Motionen avslås. Frågan kan åter aktualiseras vid kommande process gällande omprövning av miljövillkor i den nationella planen.

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsen har skickat en motion - Låt ålen och aspen åter vandra mellan Mälaren och Hjälmarens – skapa fria vandringsvägar i ån - inlämnad av MP på remiss till stadsbyggnadsnämnden. Motionären pekar på att ålen och aspen är två hotade fiskarter som idag inte kan vandra fritt mellan Hjälmarens och Mälaren vilket betyder ett hot mot den biologiska mångfalden.

Motionären vill att vandringsvägar ska anläggas i Eskilstunaån så att fiskar och andra arter som är beroende av att vandra för sin fortplantning ska komma tillbaka och öka den biologiska mångfalden i ån.

Stadsbyggnadsförvaltningens förslag till yttrande

Eskilstunaån består av flera dammar, kraftverk och slussar.

Stadsbyggnadsnämnden/Stadsbyggnadsförvaltningen ansvarar för vissa av dessa, men inte alla. Inne i Torshälla ansvarar Torshälla stads nämnd, övrigt ansvar är privat aktör samt Hjälmarens vattenförbund.

Förvaltningen ser positivt på initiativ för att förbättra den biologiska mångfalden. När det gäller att anlägga ytterligare vandringsvägar i ån behöver flera aktörer samarbeta. Förvaltningen konstaterar dock att det finns en antagen nationell tidsplan (NAP) för omprövning av miljövillkor för kraftverk och dammar. För Eskilstunaån med alla dess dammar och kraftverk ska ansökan om nya miljövillkor vara klar senast 2035. I denna

process finns möjlighet att ansöka om bidrag från vattenkraftens miljöfond, för att anpassa anläggningarna till nya miljövillkor.

Om kommunen vill ansöka om att tidigarelägga prövningen behöver alla aktörer som ingår i prövningsgruppen samverka och ansöka om nya villkor samtidigt. Eventuellt går det att gå före enskilt men då är det uteslutet att söka medfinansiering från miljöfonden. Det är dock inte säkert att det går att gå före tidsplanen även om medel från miljöfonden inte söks. Det innebär att om kommunen vill ta hela kostnaden själv för kommunens anläggningar så kan det ändå vara svårt att genomföra åtgärder innan övriga anläggningar anpassas enligt nya miljövillkor.

Stadsbyggnadsförvaltningen föreslår att frågan om vandringsvägar hanteras i kommande process om nya miljövillkor inför år 2035, dels för att alla aktörer ska vara synkroniserade, dels då det finns möjlighet till medfinansiering av miljöåtgärder.

Finansiering

I dagsläget finns inte medel avsatta för att bygga vandringsvägar vid kommunens dammar och kraftverk. Genom att avvakta till kommande prövningsprocess öppnas möjligheter till medfinansiering av miljöåtgärder.

Konsekvenser för hållbar utveckling och en effektiv organisation

Skapandet av vandringsvägar bidrar till den biologiska mångfalden.

STADSBYGGNADSFÖRVALTNINGEN

Marianne Hagman
Förvaltningschef

Daniel Wennersten
Avdelningschef Park- och naturavdelningen,
samt tf Avdelningschef gatuavdelningen

Beslutet skickas till:

Kommunstyrelsen
Akten

2021-11-17

Reservation SBN/2021:436

MP Eskilstuna reserverar sig mot majoritetens beslut gällande motionen "Låt ålen och aspen vandra mellan Mälaren och Hjälmaren". Vi anser att det i dagsläget finns förutsättningar att utreda frågan och ta fram en plan för att skapa vandringsvägar för ålen och aspen.

Nina Hedenfeldt

§ 108

Yttrande över remiss av motion - Låt ålen och aspen åter vandra mellan Mälaren och Hjälmaran – skapa fria vandringsvägar i ån (TSN/2021:58)

Beslut

Yttrandet godkänns och översändes till kommunstyrelsen.

Reservation

Jan Bergström (MP) reserverar sig mot beslutet och lämnar en skriftlig reservation (bilaga A).

Ärendebeskrivning

Kommunledningskontoret ger i skrivelse, daterad den 30 november 2021, förslag till beslut.

Kommunstyrelsen har skickat en motion - Låt ålen och aspen åter vandra mellan Mälaren och Hjälmaran – skapa fria vandringsvägar i ån - inlämnad av MP på remiss till stadsbyggnadsnämnden. Motionären pekar på att ålen och aspen är två hotade fiskarter som idag inte kan vandra fritt mellan Hjälmaran och Mälaren vilket betyder ett hot mot den biologiska mångfalden.

Motionären vill att vandringsvägar ska anläggas i Eskilstunaån så att fiskar och andra arter som är beroende av att vandra för sin fortplantning ska komma tillbaka och öka den biologiska mångfalden i ån.

Torshälla stads nämnds yttrande

Torshälla stads nämnd ser positivt på initiativ för att förbättra den biologiska mångfalden.

Stadsbyggnadsförvaltningen har som sakkunniga bidragit med underlag till yttrandet. Stadsbyggnadsnämndens förslag till Kommunfullmäktige är att motionen avslås och att frågan kan åter aktualiseras vid kommande process gällande omprövning av miljövillkor i den nationella planen.

Eskilstunaån består av flera dammar, kraftverk och slussar.

Stadsbyggnadsnämnden/Stadsbyggnadsförvaltningen ansvarar för vissa av dessa, men inte alla. Inne i Torshälla ansvarar Torshälla stads nämnd, övrigt ansvar är privat aktör samt Hjälmarans vattenförbund.

När det gäller att anlägga ytterligare vandringsvägar i ån behöver flera aktörer samarbeta. Förvaltningen konstaterar dock att det finns en antagen nationell tidsplan

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

(NAP) för omprövning av miljövillkor för kraftverk och dammar. För Eskilstunaån med alla dess dammar och kraftverk ska ansökan om nya miljövillkor vara klar senast 2035. I denna process finns möjlighet att ansöka om bidrag från vattenkraftens miljöfond, för att anpassa anläggningarna till nya miljövillkor.

Om kommunen vill ansöka om att tidigarelägga prövningen behöver alla aktörer som ingår i prövningsgruppen samverka och ansöka om nya villkor samtidigt. Eventuellt går det att gå före enskilt men då är det uteslutet att söka medfinansiering från miljöfonden. Det är dock inte säkert att det går att gå före tidsplanen även om medel från miljöfonden inte söks. Det innebär att om kommunen vill ta hela kostnaden själv för kommunens anläggningar så kan det ändå vara svårt att genomföra åtgärder innan övriga anläggningar anpassas enligt nya miljövillkor.

Torshälla stads nämnd instämmer med stadsbyggnadsförvaltningens förslag att frågan om vandringsvägar hanteras i kommande process om nya miljövillkor inför år 2035, dels för att alla aktörer ska vara synkroniserade, dels då det finns möjlighet till medfinansiering av miljöåtgärder.

Yrkanden

Lars-Göran Karlsson (S) yrkar bifall till förvaltningens förslag.

Jan Bergström (MP) yrkar bifall till motionen.

Propositionsordning

Ordföranden finner att det finns följande förslag till beslut

- Lars-Göran Karlssons (S) bifallsyrkande till förvaltningens förslag.
- Jan Bergströms (MP) bifallsyrkande till motionen.

Ordföranden föreslår att förslagen ställs mot varandra. Torshälla stads nämnd godkänner propositionsordningen.

Efter ställd proposition finner ordföranden att Torshälla stads nämnd beslutar bifalla förvaltningens förslag.

Beslutet skickas till:

Kommunstyrelsen
Akten

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

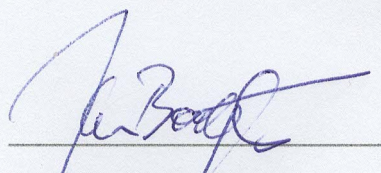
Torshälla stads nämnd 20211217

Reservation

Ärende 5

Rubrik: Låt ålen vandra TSN/2021:58

Vi reserverar oss till fördel för ett bifall till motionen i sin helhet.

Jan Bergsten (MP)

Torshälla stads nämnd

Yttrande på motion - Låt ålen och aspen åter vandra mellan Mälaren och Hjälmaran – skapa fria vandringsvägar i ån - inlämnad av MP

Förslag till beslut

Torshälla stads nämnd godkänner yttrandet och översänder det till kommunstyrelsen.

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsen har skickat en motion - Låt ålen och aspen åter vandra mellan Mälaren och Hjälmaran – skapa fria vandringsvägar i ån - inlämnad av MP på remiss till stadsbyggnadsnämnden. Motionären pekar på att ålen och aspen är två hotade fiskarter som idag inte kan vandra fritt mellan Hjälmaran och Mälaren vilket betyder ett hot mot den biologiska mångfalden.

Motionären vill att vandringsvägar ska anläggas i Eskilstunaån så att fiskar och andra arter som är beroende av att vandra för sin fortplantning ska komma tillbaka och öka den biologiska mångfalden i ån.

Torshälla stads nämnds yttrande

Torshälla stads nämnd ser positivt på initiativ för att förbättra den biologiska mångfalden.

Stadsbyggnadsförvaltningen har som sakkunniga bidragit med underlag till yttrandet. Stadsbyggnadsnämndens förslag till Kommunfullmäktige är att motionen avslås och att frågan kan åter aktualiseras vid kommande process gällande omprövning av miljövillkor i den nationella planen.

Eskilstunaån består av flera dammar, kraftverk och slussar.

Stadsbyggnadsnämnden/Stadsbyggnadsförvaltningen ansvarar för vissa av dessa, men inte alla. Inne i Torshälla ansvarar Torshälla stads nämnd, övrigt ansvar är privat aktör samt Hjälmarans vattenförbund.

När det gäller att anlägga ytterligare vandringsvägar i ån behöver flera aktörer samarbeta. Förvaltningen konstaterar dock att det finns en antagen nationell tidsplan (NAP) för omprövning av miljövillkor för kraftverk och dammar. För Eskilstunaån med alla dess dammar och kraftverk ska ansökan om nya miljövillkor vara klar senast

2035. I denna process finns möjlighet att ansöka om bidrag från vattenkraftens miljöfond, för att anpassa anläggningarna till nya miljövillkor.

Om kommunen vill ansöka om att tidigarelägga prövningen behöver alla aktörer som ingår i prövningsgruppen samverka och ansöka om nya villkor samtidigt. Eventuellt går det att gå före enskilt men då är det uteslutet att söka medfinansiering från miljöfonden. Det är dock inte säkert att det går att gå före tidsplanen även om medel från miljöfonden inte söks. Det innebär att om kommunen vill ta hela kostnaden själv för kommunens anläggningar så kan det ändå vara svårt att genomföra åtgärder innan övriga anläggningar anpassas enligt nya miljövillkor.

Torshälla stads nämnd instämmer med stadsbyggnadsförvaltningens förslag att frågan om vandringsvägar hanteras i kommande process om nya miljövillkor inför år 2035, dels för att alla aktörer ska vara synkroniserade, dels då det finns möjlighet till medfinansiering av miljöåtgärder.

Finansiering

I dagsläget finns inte medel avsatta för att bygga vandringsvägar vid kommunens dammar och kraftverk. Genom att avvakta till kommande prövningsprocess öppnas möjligheter till medfinansiering av miljöåtgärder.

Konsekvenser för hållbar utveckling och en effektiv organisation

Skapandet av vandringsvägar bidrar till den biologiska mångfalden.

KOMMUNLEDNINGSKONTORET

Suzan Östman Bäckman
Samordningschef

STADSBYGGNADSFÖRVALTNINGEN

Marianne Hagman
Förvaltningschef

Beslutet skickas till:

Kommunstyrelsen
Akten

§ 126

Motion - Låt ålen och aspen åter vandra mellan Mälaren och Hjälmaran – skapa fria vandringsvägar i ån (KSKF/2021:210)

Beslut

Motionen remitteras till kommunstyrelsen för beredning.

Ärendebeskrivning

Marielle Lahti (MP) har den 22 juni 2021 lämnat in en motion – Låt ålen och aspen åter vandra mellan Mälaren och Hjälmaran – skapa fria vandringsvägar i ån.

Motionären lämnar följande yrkanden:

1. Att kommunen utreder vilka åtgärder som krävs för att skapa fria vandringsvägar för fisk och vattenlevande organismer genom Eskilstuna kommun.
2. Att kommunen tar fram en beskrivning av åtgärder som möjliggör fria vandringsvägar samt en tidplan för genomförande av dessa åtgärder

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------